

Intervju med mig själv

Thore Skogman 1991-06-14

Har du något motto?

I min bok *Samlade tankar på pränt*, skriver jag: "Jag har aldrig så bråttom, så att jag inte har tid att stanna och tala om att jag har så bråttom, så att jag inte har tid att stanna."

Det är alltså relationer till din publik du tänker på?

Självfallet så är publikrelationer av det fina slaget, en uppgift att sköta ödmjukt och snyggt. Jag har förmånen att vara "God vän" med människor jag inte känner. Det är fantastiskt. Publiken är ju också levebrödet och många gånger inspirationskällan, inte minst när jag står på scenen. Ännu ett citat: "Utan dig är jag intet, utanför min egen cirkel." Utan mig, så fungerar mina lyssnare och tittare bra ändå i livet, men utan publiken står jag mig slätt i min utåtriktning. De klarar sig alltså mycket bra utan mig, till exempel.

Gillar du människor?

Ja, jag tycker om folk, brukar jag säga. Jag drar mig sällan undan mitt så kallade kändisskap. Har jag målmedvetet och seriöst jobbat för publik framgång, så vore det oanständigt och otacksamt att gömma sig bakom solglasögon, när framgången väl infunnit sig. Jag får givetvis stå ut med vissa besvärliga möten, fyllerister och så vidare... Det hör till jobbet och jag är ganska tålig, och även den kategorin människor är innerst inne väldigt välmenande.

Fotot pryder boken "Samlade tankar på pränt", som publicerades 1981.

Hur ser du på dig själv som artist?

Jag är väl kanske en lite ovanlig, vanlig människa, en jordnära naturprodukt, som har hittat min egen stil. En stil som jag förädlat och förnyat genom hårt, intensivt arbete. Stor envishet och måhända en viss begåvning är väl också med i spelet. Jag vill vara bred och lite oförutsägbar i min utåtriktning, och inte vara främmande för skilda forum, typ festplatsen, kyrkan, operetts scenen, grammofon, radio och TV. Jag har med åren skapat mig en varierad plattform, och jag står i stort aldrig tom, om oförutsedda händelser inträffar under ett program.

Har inte din bruks- och "bult"-bakgrund legat dig i fatet?

Både och. Det är helt klart att jag haft, och har det svårare att övertyga en viss så kallad "kulturelit" eller "snobbattityden" om att det jag skapar är acceptabelt. Men den här "kritiken" och det synsättet, har jag från början bestämt mig för att bjuda på och stå ut med. Jag har aldrig lockats till att vara någon "fladdergubbe", utan alltid övertygande gått min egen väg.

Det är nog också grundorsaken till min stora framgång under så många år. Och så väldigt mycket "skit" har jag väl i procent räknat ändå inte fått, och de som tittar mest snett på mig, är heller inte intresserade, utan många gånger väldigt okunniga och dåligt pålästa, men skriver ändå. Har de så roligt egentligen? Men, all right, elakhet och ironi, måste ju också ha sin plats och ibland blir det på min bekostnad och det må väl vara hänt.

Det händer faktiskt att jag blir besviken på okunniga journalister och underligt nog, så stärker det mitt självförtroende i den meningen att jag många gånger skulle kunna klara deras jobb bättre än de skulle klara mitt.

Tycker du att du har utvecklats som människa och i ditt sätt att skriva?

Ja, definitivt! Den mänskliga mognaden återspeglar i allra högsta grad skrivsättet. Jag är väl idag mera mentalt vaken för till exempel sociala händelser i samhället. Min receptivitet, har det nog aldrig varit något större fel på. Att leka med ord och rimma blev efter 20-årsåldern en form av "hobbyverksamhet". Det är otroligt roligt.

Du är snabb i din produktion, alltför snabb?

Jag tycker inte att tiden är något avgörande moment för slutresultatet. Det beror på vilken typ av skriveri jag pysslar med. En sång kan bli väldigt rätt, även om det

tar bara en kvart att skriva den, medan ett musikstycke av annat slag kan ge uttryck för "fila" i flera veckor eller månader. För övrigt, så "filar" jag alltid på grundprodukten innan jag blir nöjd.

Det bråkas mycket sällan runt din person, och var är skandalerna?

Vad beträffar skandaler, så är jag en ganska ointressant person, och att bråka med folk och utveckla eventuella personliga problem i pressen, är för mig väldigt främmande. Jag upplever det som hemskt, när jag ser pressjakten på folk som verkligen har personliga problem. Familjer och barn blir lidande, så här bör journalisterna vara väldigt sovrande och försiktiga. Men så är ju inte alltid fallet, tyvärr. Personligen, så mår jag väldigt illa av bråkiga incidenter, men slår jag till, så gör jag det gärna verbalt och enligt min egen uppfattning väl genomtänkt och formulerat. För skinn på näsan det har jag, min utgångspunkt har alltid varit att försöka vara så hygglig som möjligt. Men jag vill absolut inte bli betraktad som menlös.

Får du aldrig elaka brev? Har du ovänner?

Elaka brev, anonyma då (de räknar jag egentligen inte) är väldigt få. Däremot glada rader i samband med högtidsdagar, radio- och TV-program, etcetera. Ovänner vill jag ju helst inte ha, men drar mig heller inte undan, om jag anser mig ha blivit felbehandlad. Jag kan "slå" tillbaka ganska kraftigt. En och annan "skitstövel" har jag väl upplevt, men gudskelov så är de lätt räknade. Sammanlagt så skulle det bli ett ganska lindrigt jobb, att gärna på Statens rekommendation, bunta ihop dem och symboliskt sparka dem i "häcken" 6-8 gånger om dagen. Helst försöker jag förtränga dem, eftersom vänlighetsdelen är nästan 100 procent.

Om du skulle få önska dig något, vad?

Jag har egentligen ingen rätt att fordra mer, brukar jag säga. Och om nu "naturkraften", som egentligen är det mest odemokratiska som finns, vore rättvis, då bör jag ha mitt "helvete" kvar. Jag tänker då på att just jag, hela tiden begåvats med att få vara frisk. Det är väl i dagens läge, för mig, det enda som har fullvärde. Ett privilegium.

Du lägger dig sällan i politiska och andra kontroversiella problem? Varför

För det första kanske jag tycker att det ibland går alltför mycket kändiseri i frågor som är svåra att bemästra. Man behöver ju nödvändigtvis inte lägga sig i allt, och

tro sig kunna svara på allt bara för att man är så kallad "kändis". Det kanske till och med kan få motsatt effekt, om det inte blir med urskiljning. För det andra, så inser jag min begränsning, enär jag inte har tillräckligt med tid till att förvärva kunskaper. Och kunskaper är viktiga.

Hur ser du exempelvis på rasism?

När det gäller rasism, så är det ju bedrövtligt förnedrande för det djuriska människosläktet att hata någon, bara för att vederbörande så att säga "inte hör till oss". Vi måste komma till tals med detta "påförhandhat", som florerar. Det är ett ovillkorligt villkor. Den närhet som flyktingströmmarna ger, kan annars skapa en distans, som blir omöjlig att bemästra. "Närhet skapar distans", om man inte kan enas. Det gäller i det vanliga vardagliga livet. Det blir aldrig så många skilsmässor, som under semestern.

Jag är personligen från en bruksort, Hallstahammar, som väl var en av de första platserna i landet, dit flyktingar kom efter kriget. Hallstahammar invaderades av arbetskraft, från början från Italien, Polen och Finland, företrädesvis. Det utökades sedan med flera nationer och jag kan inte påminna mig någon rasism i form av upplopp och våldshandlingar. Min far, bland annat, jobbade kompis med invandrare och jag minns att de umgicks privat, som med vilken svensk familj som helst.

Är känsloläget kallare idag?

Då behövdes all arbetskraft som kunde fås, det var högkonjunktur, Europa var sargat av kriget. Vi var förskonade och "Bulten" i Hallstahammar, var en bland många svenska industrier, som fick vara med och "skruva och gänga" ihop, när krigshärjade länder skulle repareras.

"Den enes död, den andres bröd", säger ett gammalt ordspråk och Hallstahammar fick ju en strålande produktiv framtid och ett uppsving av oanade mått. Att jobba på "Bulten" var känslomässigt som att sitta på berg. Här kunde inget negativt hända. Det var då.

Här blandades invandrare med "infödingar" och jag minns så väl exotismen 1948, då jag som 17-årig junior spelade i H.S.K. och vi på Trollebo mötte ett italienskt lag från Västerås. De kallade sig "Juventus". Det var spännande att tampas med de temperamentsfulla "svensk-italienarna". Jag glömmer aldrig den matchen, för den blev min språngbräda till A-laget.

Förlåt denna parentes, ett fint fotbollsminne med invandrare som motpart.

Att vara invandringsminister, måste vara ett bland de svåraste arbeten som finns. Att tro sig vara kapabel, att bedöma sociala och otroligt känsliga situationer rätt. Göra varje sak så gott kunskap och förstånd, humanistiskt räcker, med lagen som grund, kanske många gånger mot sin egen innersta vilja. Och i vanliga människors bedömning bli helt misslyckad. Ingen avundsvärd lott.

Har du möjligen skrivit sånger som uttrycker din syn på invandring?

I samband med flyktinghjälpen för några år sedan, läste jag ett citat som blev en sång: "De behöver all vår hjälp och vårt stöd". En mycket viktig utgångspunkt, då vi, självklart, bör kunna ta hand om alla som vi öppnar gränsen för, på ett bra sätt. Men som i mycket annat, så är givetvis de goda teorierna lättare att lyckas med än praktiken. Det är känsliga människor vars mentala styrka satts på hårda prov, som det är frågan om. Med andra ord måste var och en, mer eller mindre särbehandlas, så att generalisera problemen är helt klart en omöjlighet. Att viljan till en bra behandling finns, det betvivlar jag inte, men att lyckas bra med alla, är förstås praktiskt, inte genomförbart.

Ett annat uttryck, som jag tog fasta på, och som också blev en sång är: "Ett svart hjärta är lika rött som ett vitt hjärta", och det är ju underligt om inte de flesta normala människor instämmer i den rubriceringen.

Kanske att du kan sammanfatta din syn på flyktingar och rasism?

Som avslutning: Vi måste lära oss, som små, som skolbarn, som vuxna, att i praktiken utesluta ordet "påförhandhat". Kan vi inte det, så är jag rädd för att vi gör en mycket dystert framtid till mötes, när det gäller frågor om flyktingar och rasism. Vi måste visa tolerans, i den svåra konsten, att ana svårigheterna för dem som tvingats lämna sina hemländer, sina anhöriga, vänner och bekanta, och inte minst i de flesta fall, sitt varma klimat. Att inte kunna språket, att vara utan arbete, att längta. Att bli påverkade av vårt sätt att tänka, vår moral, våra regler, vår religion, och så vidare. Det är omställningsprocesser, som tar tid, lång tid, och att komma i fullständig balans är inte möjligt. Vi kan heller aldrig lära oss att helt förstå deras situation, bara ana.

Vi vänder på tankegångarna och sätter oss själva i en ofrivillig flyktingsits och får automatiskt tanken: "VI HAR JU ALLTID FÅTT LEVA I FRED". Det får vi inte glömma.

Men en viktig sak: Flyktingarna får givetvis inte förbise ömsesidighet. Ge och ta måste av naturliga skäl få gälla. Det gäller ju också att ta hit rätt sorts flyktingar. De som verkligen behöver hjälpen och så vidare,

Moraliskt, känslomässigt, så tycker jag att jag förklarat min uppfattning, mot rasism. Praktiskt är jag okunnig, så fråga mig inte om hur många flyktingar vi skall ha i landet. Det måste de, som eventuellt tror sig kunna problematiken, få svara på.

Hur får man en idé om att intervjua sig själv?

För det första, så har jag nog länge tyckt att intervjufrågor blir så standardiserade. För det andra, så ger min mer eller mindre dagliga motionsrunda upphov till lite annorlunda tankar. Att röra på benen, hjärtat, lungorna och därmed hjärncellerna, har fysiskt och psykiskt hjälpt mig med idélösningar under åren. Man skall ha klart för sig att man får inget helt gratis, utan egen insats. Naturkraften fordrar, men ger ändå ingen garanti för morgondagen.

REDIGERING:
Peter Grönborg
2022-07-20